

Väl *f. sin tjenst, sin syssla*. *F. tjensten för en annan*. *F. gudstjenst*. *Hafva något att f.*, att verkställa, utföra, göra. — *Syn*. Se *Göra*.

FÖRRÄTTANDE, n. 4. Handlingen, då man förrättar; händelsen, omständigheten, att något förrättas.

FÖRRÄTTNING, f. 2. 1) Se *Förrättande*. — 2) Görömål. *Hafva några f-ar ute i staden*. — *Syn*. Se *Görömål*. — 3) (fysiolog.) Benämning på de mångfaldiga företeelser, som antyda en organisk kropps lifsverksamhet och skilja densamma från en död kropp. Sådana äro: Lifsförrättningar, Djuriska (animaliska) f-r, Naturliga f-r och Könsf-r.

FÖRSAGD, försäggd, a. 2. 1) Säges om den, som till följe af öfverraskning, häpenhet, förlägenhet ej vet, hvad han skall säga. *Vid detta stränga tilltal blef han aldeles f.* — *Syn*. Stum, Mållös. — 2) Bestört. *Vid denna oförmodade händelse blef han så f., att han ej visste, hvad han skulle företaga sig.* — *Syn*. Se *Förvånad*. — 3) Af naturen blyg och skygg. — *Syn*. Se *Rädd*.

FÖRSAGDHET, f. 3. 1) Försagd (bem. 1 o. 2) sinnestillstånd. *Hans f. vid detta tillfälle var så stor, att han ej förmådde framföra ett ord.* — 2) Blyg och skygg natur.

FÖRSÅKA, försåka, v. a. 1. Afstå från njutningen af något, som man gerna skulle önska. *F. verdens alla nöjen och njutningar*. *F. verlden ell. f. sig själf*, neka sig verdens nöjen och njutningar.

FÖRSÅKANDE, n. 4. o. **FÖRSÅKELSE**, f. 3. Afstående från njutningen af något, som man gerna skulle önska. *Vara van vid f-r*. *Egen f.*, se *Sjelfförsåkelse*.

FÖRSÄMMLA, försämma, v. a. 1. Bringa tillsammans flera personer på ett ställe. *F. folk till skallgång, till fiendernas fördrivande*. *F. rikets ständer*. *Hans löjliga utående f-de mycket folk omkring honom*. — *Syn*. Se *Samla*. — *F. sig*, v. r. Komma tillsammans. *En hel hop folk f-de sig omkring honom*.

FÖRSÄMLANDE, n. 4. Handlingen, då man församlar; händelsen, omständigheten, att personer församlas.

FÖRSÄMLING, f. 2. 1) Se *Försämlande*. — 2) Flera människor, som församlats på ett ställe. *Presten välsignade f-en*. *Man träffade der en talrik f. af stadens anseddaste invånare*. — 3) Försämlade folkombud, som rådslå öfver offentliga angelägenheter. *Lagstiflande, rådslående f.* Förekommer under denna bem. mest i sammansättningar, såsom: Riksförsamling, Nationalförsamling, m. fl. — *Syn*. Möte, Riksmöte, Riksdag, Landtdag. — 4) En inom ett visst, af regeringen bestämdt, område boende menighet, som har gemensamma gudaktighetsöfningar, i följe hvaraf i kyrkligt hänsende blifvit åt densamma tillagda vissa rättigheter och skyldigheter. *Hvarje f. har egen kyrka och egen gudstjenst*. Bildar flera sammansättningar, såsom: Lands-, Stads-, Territorial-, Moder-, Kyrko-, Annex-, Kapell-, Bruksförsamling, m. fl. — *Syn*. (på landet) Socken. — 5) (i det kyrkliga språket) *Guds f., Christi f., den kristna f-en*, samtliga beännare af kristna läran. *Den lutherska, grekiska, katolska f-en*, samtliga lutherska &c. lärans beännare.

FÖRSÄMMLINGSBO, m. 3. pl. — *bor*. Den, som bor i en församling (bem. 4). — *Syn*. (på landet) Sockenbo.

FÖRSÄMMLINGSNÄMD, m. 3. Benämning på

fattigvårdsstyrelsen i hvardera af Stockholms stads territorial-församlingar.

FÖRSÄMMLINGSORT, m. 3. Ort, der flera personer i och för något visst ändamål församla sig. — I enahanda mening brukas äfven orden: *F-srum, -ssal, -ssälle*.

FÖRSÄTS, försäts, m. 3. (log.) Benämning på hvardera af de tvenne föregående satserna i en slutledning (syllogism). *Öfversats och undersats äro båda f-er*. — *Syn*. Premiss.

FÖRSÄTT, försätt, a. 1. (egentl. part. pass. af *Försätta*) Säges om en masugn, då deraf ett på kol fattigt, hvitt tackjern och en mycket jernhaltigt slag erhålles.

FÖRSE, försé, v. a. 2. (böjes som *Se*) 1) Sörja för, att person eller sak erhåller något för densamma behöfligt, nödvändigt. Åtföljes nästan alltid af prep. *med*. *F. någon med penningar, kläder*. *F. ett hus med möbler, en fästning med lifsmedel, proviant, ammunition*. *F. en flicka*, se *Försörja*. — 2) Till en sak bifoga en annan såsom prydnad, tillbehör, till skydd, o. s. v. *F. ett spegelglas, en tafla med ram*. — *F. sig, v. r.* Åt sig anskaffa något, som man behöfver. *F. sig med penningar, pass. rekommendationsbref*, o. s. v. *Han f-såg sig med all, hvad han kunde komma att behöfva*.

FÖRSE SIG, försé, v. r. 2. (böjes som *Se*) 1) Se oriktigt. *Jag f-såg mig; det var icke hon*. — *Syn*. Se orätt, galet, oriktigt. — 2) (fig. i moralisk mening) Fela. *Det är lätt att f. sig*. *Han råkade att f. sig emot honom*. Brukas för denna bem. ej i imperfectum. — *Syn*. Se *Fela*, 4. — 3) Se så mycket på ett föremål, att dess bild för mycket sysselsätter ens inbillningskraft. *F. sig på en flicka*, förälska sig i henne. Om en halvande hustru säges, att *hon f-satt sig på någon eller något*, då fostret derigenom erhåller något fel, hvarigenom det i visst afseende liknar den person, det djur, det föremål, hvarpå modrens ögon för mycket varit fästade, t. ex.: *Fostret har fällt ett lyte deraf, att modren f-tt sig på en apa*. — 4) *F. sig till, se Tillförsé sig*.

FÖRSEELSE, förséelse, f. 3. Händelsen, omständigheten, att man försér sig (bem. 2); oupp-sätligt fel af lindrigare beskaffenhet. *Det skedde af f. Göra sig skyldig till en f. mot någon*. — *Syn*. Se *Fel*, 2.

FÖRSEENDE, förséende, n. 4. 1) Handlingen, hvarigenom någon eller något förséres. *En fästnings f. med lifsmedel*. — 2) Se *Förseelse*.

FÖRSEGL, förség'l, n. 5. (skepp.) Hvert och ett af de på förresningen och bogsprödet befintliga segel.

FÖRSEGLA, förségla, v. a. 1. Tillsluta medelst påtryckning af sigill. *F. ett bref*. *F. ett rum, qvarlåtenskap, m. m.*

FÖRSEGLANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom något förseglas.

FÖRSEGLING, f. 2. 1) Se *Förseglande*. — 2) Det, hvarmed något är förseglat. *F-en på ett bref*. *Bryta f-en*.

FÖRSEL, förs'l, m. sing. (mindre brukl.) Förflyttning af saker eller varor ifrån ett ställe till ett annat medelst dragare eller farkost.

FÖRSELE, förséle, m. 2. pl. — *selar*. Den del af en sele, som har sitt läge vid halsen och bringan.

FÖRSIGGÅ, försiggå, v. n. 2. (böjes som *Gå*) Ske, förrättas. Säges isynnerhet om offentliga handlingar, ceremonier, operationer, o. s. v. *Vigseln f-gick i går*. — Äfv. *Gå för sig*.